

Motion till riksdagen

1988/89:Fi103

av Elving Andersson (c)

med anledning av prop. 1988/89:151 om höjning av den allmänna löneavgiften intill utgången av år 1990

I propositionen föreslås en höjning av den allmänna löneavgiften under en begränsad tid med 2 procentenheter, och för Stockholms län, med undantag av Norrtälje kommun, med ytterligare 3 procentenheter.

Centerpartiet har i sin partimotion med anledning av den s.k. kompletteringspropositionen utförligt argumenterat för att en sådan höjning av löneavgiften är en felaktig väg för att åstadkomma en åtstramning av samhällsekonomin. Centern har också i olika sammanhang föreslagit en reducering av arbetsgivaravgiften för de femton först anställda för att på så sätt skapa ett rättvisare arbetsgivaravgiftsuttag mellan stora och små företag.

Med anledning av detta har centern yrkat avslag på regeringens förslag om höjning av den allmänna löneavgiften. Jag delar denna uppfattning och yrkar därför avslag på prop. 1988/89:151.

Om detta förslag inte skulle vinna gehör i riksdagen är det dock av största vikt att minska de skadliga effekterna av ett sådant beslut.

Ideella organisationer

En av de "branscher" som skulle drabbas särskilt hårt av en kraftigt höjd löneavgift är ideella organisationer. Ideella organisationer arbetar under mycket knappa ekonomiska förutsättningar. Deras inkomster består i huvudsak av medlemsavgifter, olika slag av lotterier samt statliga och kommunala bidrag. En höjd löneavgift skulle innebära att organisationerna måste dra ned på sin verksamhet, vilket är djupt olyckligt, eftersom de ideella organisationernas och folkrörelsernas verksamhet är viktig för samhället.

Det går heller inte att hävda att de ideella organisationerna på något sätt bidragit till den överhettning som idag råder i den svenska ekonomin.

I Stockholmsregionen finns 16 rörelseägda folkhögskolor som skulle drabbas av den förhöjda avgiften. Landstingets folkhögskolor berörs inte av höjningen eftersom den kommunala sektorn är undantagen. Rörelsefolk-högskolorna torde emellertid ha betydligt svårare att täcka in de ökade kostnaderna.

Flera studieförbund och andra folkrörelser har av personaladministrativa skäl valt att knyta alla anställningar inom organisationen i hela landet till det centrala kansliet i Stockholmsregionen. Dessa organisationer riskerar nu att drabbas i särskilt hög grad av den extra löneskatten i jämförelse med organisationer som valt en annan organisationslösning. En annan effekt är

att församlingar inom svenska kyrkan och frikyrkoförsamlingar kommer att få erlägga olika avgifter.

Därför bör riksdagen undanta ideella organisationer om en tillfällig höjning av den allmänna löneavgiften, eller någon annan form av arbetsgivaravgift, trots allt kommer att genomföras.

Rättvisa åt småföretagen

Den lägre sjukfrånvaron i de mindre företagen motiverar en väsentligt lägre sjukförsäkringsavgift. Därför bör sjukförsäkringsavgiften för anställda i småföretag och bland egenföretagare sänkas.

Målet bör vara en sänkning med ett belopp som motsvarar 5 procentenheten av avgiftsuttaget för de första 15 anställda. Ett första steg, som riksdagen bör besluta omgående, är en sänkning med 5 % på en lönesumma på 500 000 kr, vilket motsvarar en avgiftsminskning på 25 000 kr.

Egenföretagarna

Det sätt som egenföretagarna behandlas på i socialförsäkringssystemet är orättvist. Inbetalade avgifter och erhållna förmåner står inte i relation till varandra. ATP-avgift tas ut på hela lönesumman inklusive kapitalavkastning. Däremot ges ingen pensionspoäng för inkomster under ett basbelopp. Detta innebär att egenföretagarna tvingas betala ATP-avgift utan att få någon motsvarande pensionsförmån. Enligt min mening är inte detta tillfredsställande.

För att skapa ökad rättvisa bör därför egenföretagare befrias från socialförsäkringsavgifter upp till ett basbelopp. Detta innebär över 10 000 kr i minskade avgifter.

Det bör ankomma på berörda utskott att utforma nödvändiga lagtexter.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår proposition 1988/89:151 om en tillfällig höjning av den allmänna löneavgiften,
2. att – därest yrkande 1 inte bifalls – riksdagen beslutar undanta folkhögskolor, folkrörelser, religiösa och ideella organisationer från den tillfälligt höjda löneavgiften i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 18 maj 1989

Elving Andersson (c)